

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2011-1/54

ZAKLJUČNO POROČILO O REZULTATIH RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROJEKTU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem projektu

Šifra projekta	L6-0166
Naslov projekta	Sodobni pravopisni priročnik v knjižni, elektronski in spletni različici
Vodja projekta	15689 Helena Dobrovoljc
Tip projekta	L Aplikativni projekt
Obseg raziskovalnih ur	5.310
Cenovni razred	B
Trajanje projekta	02.2008 - 01.2011
Nosilna raziskovalna organizacija	618 Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti
Raziskovalne organizacije - soizvajalke	8333 AMEBIS programska oprema, d.o.o. Kamnik
Družbeno-ekonomski cilj	13.06 Humanistične vede - RiR financiran iz drugih virov (ne iz SUF)

1.1. Družbeno-ekonomski cilj¹

Šifra	13.06
Naziv	Humanistične vede - RiR financiran iz drugih virov (ne iz SUF)

2. Sofinancerji²

1.	Naziv	Slovenska akademija znanosti in umetnosti (SAZU)
	Naslov	Novi trg 3, 1000 Ljubljana
2.	Naziv	
	Naslov	
3.	Naziv	
	Naslov	

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

3. Poročilo o realizaciji programa raziskovalnega projekta³

Primarni cilj aplikativnega raziskovalnega projekta (ARP) z naslovom *Slovenski pravopisni priročnik v knjižni, elektronski in spletni različici* (L6-0166), ki ga je deloma finančno podprla tudi SAZU, je bil **(1)** zasnovati MAKRO- IN MIKROSTRUKTURNI KONCEPT SPECIALIZIRANEGA PRAVOPISNEGA SLOVARJA. V obdobju trajanja projekta pa je bilo doseženih tudi nekaj sekundarnih ciljev, med katerimi izpostavljamo še tri, bistvene za izvedbo celotnega projekta: **(2)** izdelan je bil PREDLOG ZA PRENOVO PRAVOPISNIH PRAVIL iz leta 2001, in **(3)** zasnovano ter povezavi z IT je bilo izdelano ORODJE ZA VNOS SLOVARSKIH SESTAVKOV. Vzpostavili smo tudi **(4)** SPLETNI PORTAL »Pravopis«.

Ad 1 KONCEPT SPECIALIZIRANEGA PRAVOPISNEGA SLOVARJA

Koncept specializiranega pravopisnega slovarja je bil oblikovan z upoštevanjem potreb jezikovnih uporabnikov glede obvestilnosti pravopisnega slovarja oziroma specializiranih slovarjev nasploh. Glede na to, da se potrebe jezikovnih uporabnikov tovrstnega slovarja oblikujejo pri njihovi aktivni rabi jezika, je treba koncept oblikovati po drugih načelih kot pri splošnih enojezičnih pomenskorazlagalnih slovarjih, ki pomagajo uporabniku pri razumevanju besedila. Medtem ko je v slednjih treba predstaviti najbolj pogoste in značilne besedne zveze oziroma kolokabilnost leksemov, so za pravopisni slovar relevantni tisti podatki, ki uporabnikom pomagajo zapolniti praznine v znanju – tj. zveze, ob katerih so uporabniki v dvomih glede ustreznega zapisa. Dvom oziroma zadrega povprečnega jezikovnega uporabnika sta konkretno vodilo pri snovanju tako MAKRO- KOT MIKROSTRUKTURNE OBVESTILNOSTI sodobnega normativnega priročnika. Pri ugotavljanju jezikovnih zadreg nam ne pomaga le paberkovalna metoda, torej analiza kritičnih odzivov na SP 2001 in konkretnih vprašanj jezikovnih uporabnikov, ki smo jih spremljali v obdobju 2001–2011, temveč zlasti jezikovne tehnologije. Medtem ko za zasnovo in izdelavo splošnega pomenskorazlagalnega slovarja potrebujemo dovolj obsežen zvrstno uravnotežen – referenčni gradivski korpus, potrebujemo za uporaben in učinkovit pravopisni slovar reprezentativen gradivski korpus, v katerem bi prevladovala neelektorirana besedila in ki bi bil tudi lematiziran, tj. oblikoslovno označen. Oblikoslovna označenost korpusa bi slovaropiscu omogočila vpogled v porajajoče se dvojnične oblike, ki so odraz jezikovne neustaljenosti ali neznanja. Če iz oblikoslovno označenega korpusa zahtevamo podatek, v katerih sklonih uporabnik omahuje na primer pri zapisu samostalnika *vozel*, nam korpus ponudi seznam dvojnih oblik, ki jih je mogoče kategorizirati in opisati v slovarskem sestavku (*odpravljanje vozlov/vozljev v mačji dlaki; njena povprečna hitrost je 13,5 vozla/vozlov*). Če s pomočjo programskih orodij, ki omogočajo urejanje korpusnih podatkov (*Word Sketch*, slov. »Besedne skice«, *Sketch Engine*) preverimo še kolokabilnost iskane besede, se izkaže, da moramo uporabniku ponuditi tudi informacijo o ustreznem zapisu zvez samostalnika s pridevnikom, in sicer zlasti glede rabe male oz. velike začetnice ter stopnji podomačenosti izlastnoimenskega pridevnika (*kravata z windsorskim/winsorskim vozlom; gordijski/Gordijski vozel; Prusikov/prusikov vozel*). V skladu s temi ugotovitvami smo skušali zasnovati tako MAKROSTRUKTURO, tj. GESLOVNIK slovarja, kot MIKROSTRUKTURO slovarskega sestavka.

MAKROSTRUKTURA: Krčenje geslovnika tradicionalno zasnovanega pravopisnega slovarja (SP 2001) je potekalo (1) z izločanjem vseh zastarelih, starinskih in narečnih besed, za katere nimamo potrditev v rabi (*akoprav, багаža, brodogradnja, cvetober, abota, angelc, bagriti, čebelarija, ajmoht, birtija, cvibak*), ter (2) z izločanjem besedja, ki v zapisu v osnovni obliki ali rabi v besednih zvezah niso problematične z vidika pravopisa v ožjem ali širšem smislu (*aktivist, alkohol, analiza, blazina, boben, capin, cunja, čečkati*). Dopolnitev geslovnika z novim (občno- in lastnoimenskim) besedjem je bila izvedena po sistematičnem pregledu besedilnega korpusa *Nova beseda* in obstoječih spletnih in drugih besedilnih virov (vključitev neosemantemov in aktualnih poimenovanj). Zadnje sito pri gradnji geslovnika predstavljajo tiste besede, ob katerih se v gradivu izkazuje variantna norma. Makrostrukturna merila so bila preizkušena pri gradnji geslovnika za črke A – D.

Ob definiranju **MIKROSTRUKTURE** slovarja, tj. enot slovarskega sestavka, ki se osredinja na zapis besede in njenih osnovnih ter izvedenih nepredvidljivih oblik (slovnične posebnosti), besednovrstno določitev iztočnice in pravopisne posebnosti, je bil pripravljen tipski prikaz slovarskih redakcij po posameznih kategorijah, ki temelji na poskusnih 7500 slovarskih sestavkih. Zlasti v drugem letu trajanja projekta smo namenili posebno pozornost ugotavljanju stanja v jeziku s treh vidikov.

(1) Kateri so problemi, ki UPORABNIKOM POVZROČAJO TEŽAVE?

Problematična jezikovna vprašanja smo ugotavljali posredno – prek variantne norme. Vzporedno s pregledom pravopisnih pravil in aktualne rabe ter posledično norme smo ugotavljali najpogosteje evidentirane zadrege jezikovnih uporabnikov, in sicer tako, da smo pridobili podatke o dvojnični

normi. Navajamo nekaj sklopov pogosteje tematiziranih problemov in neenotnosti v ZAPISU:

- **zapis besed z neobstojnimi samoglasnikom** (*novembrski/novemberski; gangsterski/gangstrski; okolijski/okoljski*);
- **zapis posameznih zvočnikov**, tudi zaradi hiperkorektnosti (*kangljica/kanglica; vplezan/uplezan*);
- **zapiranje zeva** v odvisnosti od stopnje sprejetosti besede pri govorcih (*olimpijada proti olimpijnik; pacient/pacient*);
- **skupaj oziroma narazen** zapisani prislovi oziroma prislovne zveze (*po navadi/ponavadi, ne nazadnje/nenazadnje*);
- prirednost v t. i. **medponsko-priponskih zloženkah** vrste *indoevropski* in *baltoslovanski* ter njihovih izpeljankah, ki je rešeno neenotno (SP 2001: *balto-slovanščina* in *indoevropski*), kontrastivno s tradicionalno uveljavljenimi zapisi tipa *avstro-ogrski* in *anglo-ameriški*;
- **citatnost** v imenovalniku, ki se je uveljavila in ustalila pri grško-rimskih imenih (*Ahil*, im. tudi *Ahiles*), nedorečeno pa ostaja vprašanje neimenovalniške citatnosti pri zapisih lastnih (im.: *Rimski-Korsakov*, rod.: *Rimskega - Korsakova*) in zapis citatnih občnoimenskih zvez (*on-line/online/on line*);
- zapis začetnice v **besednih zvezah s svojilnimi pridevniki**, ki se ravna po pomenskih uvrstitvah besednih zvez, npr. *'rastlina' salomonov pečat, marijini laski* proti *cojzova/Zoisova zvončnica 'rastlina'*; te so zlasti v pomenskih identifikacijah 'duhovna last', 'kulturna tematika' in 'izum, iznajdba' premalo razlikovalne, da bi jih uporabniki nedvoumno ločevali;
- razmerje med **pomenskimi prenosi in metonimičnimi zvezami**, ki se v zapisu ločujejo, npr. *imeti alzheimerjevo/Alzheimerjevo bolezen* oziroma *Alzheimerja/alzheimerja* ter metonimičnimi zvezami *imeti Picassovo sliko/Picassa*;
- zapis **zloženek brez medpanskega obrazila**, kjer je razkorak med predpisom (*celofanpapir, karvingsmuči*) in aktualno rabo (*celofan papir, karving smuči*) vedno večji, pojavlja pa se tudi problem prednostnih zapisov (*celofanski papir, smuči za karving*), ki jih za vse zloženke ni;
- **stava vejice** pri pisanju pristikov, nedoločniških polstikov, večbesednih veznikov in posameznih naštevalnih izrazov;
- razmerje med **pomišljajem in (nestičnim) vezajem** (*Šmarje - Sap, Praček - Krasna, razmerje ZDA-Japonska; iščemo lektorja-redaktorja*);
- iskanje ravnovesja med **načeli prevzemanja** tujega besedja in dejansko rabo, izkazano v gradivskih virih (*jazz - džez; wellness; Čikago; ajkido/aikido; Mao Cetung/Mao Zedong*), zlasti pri iskanju domačih ustreznih oziroma sopomenk;
- **zapis imen blagovnih znamk** in industrijskih izdelkov (*Adidas, Teflon, Aspirin, Citroën C3 Picasso, Microsoft Word 2007*) ter iz njih nastalih generičnih poimenovanj, prenesene rabe in tvorjenk (*adidas majica, adidaske, teflonski politik, socialni aspirin, najmanjši citroen, pišem v wordu*), ki je neusklajeno z veljavnimi zakonskimi določili;
- poenotenje uporabe domačih in tujih zemljepisnih imen v skladu s sprejetimi resolucijami in priporočili izvedenske skupine za **standardizacijo zemljepisnih imen** pri Združenih narodih (UNGEGN: *United Nations Group of Experts on Geographical Names*), ki jo pri nas zastopa Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen.

Podobno kot pri zapisovalnih problemih smo sistematično obravnavali tudi dvojnice v OBLIKOSLOVJU (*vodja, panda m/ž; Luka -e in -a, FDV -- ž/-- in -ja m; Grosuplje -a/-ega s; oboa - rod. mn. oboj*) in BESEDOTVORJU (zlasti pridevniške tvorjenke *arteški/artezijski, gruzijski/gruzinski*).

Problemi, s katerimi smo se ob redigiranju srečevali, pa so povezani s pomanjkanjem gradivskih virov za PRAVOREČNE PODATKE, zlasti tiste, ki so jih jezikovni uporabniki in strokovna javnost ob izidu SP 2001 zavrnila (*Brnik, Cerklje, dvanajst, pepelnik, Poreč*).

(2) Katera vprašanja so NEZADOVOLJIVO REŠENA V OBSTOJEČIH PRAVOPISNIH PRAVILIH?

O ugotovitvah podrobneje v poglavju 2 tega poročila.

(3) Katera vprašanja SE POJAVLJAJO V SLOVENŠČINI NA NOVO?

V tem sklopu smo ugotavljali, katere prvine se pojavljajo v slovenščini kot nove – bodisi zaradi stika z drugimi jezikovnimi okolji, torej novega besedja in jezikovnih zgradb, bodisi zaradi sprostitve norme, ki v standardni jezik prinaša več prvin pogovornega jezika.

Raziskovalna naloga, kateri je treba ob aktualizaciji jezikovnega predpisa/standarda posvetiti posebno pozornost, je sistematično evidentiranje SPREMEMB, zlasti pa tistih, ki se odražajo kot

neskladje med aktualno kodifikacijo in dejansko rabo (*ara* m. spol [papiga] > ž. spol). Nekatere od teh oblik živijo v rabi kot dvojnice (*abstinirati/abstinirati se, bonbon/bombon*), druge pa jezikovni uporabniki pojmujejo kot zastarele normativizme (*Njegova izgovorjava je ustrezna, Lokomotiva se je iztirila, Poleti bo stopal po Evropi*). Posodobitev standarda zahteva, da ugotovimo, ali so te normativne prepovedi še utemeljene. Analiza tega vidika pravopisnega priročnika je prinesla naslednje ugotovitve:

- Treba je na novo definirati RAZLIKOVANJE MED NAPAKAMI (*zaželen/zaželjen*) in DVOJNICAMI (*kakor koli/kakorkoli*), ki je z razčlenitvijo sodobnega gradiva v mnogih primerih prekrivna.
- Ob novih ugotovitvah zavzemamo stališče, da normiranje dvojnic ni odraz liberalizacije jezikovne norme, temveč je pogosto posledica **NORMATIVNEGA OMAHOVANJA**, ki izhaja iz nezadostnosti in nereferenčnosti gradiva.
- Pri normiranju novega izrazja se je izkazalo, da je zlasti pri stopnji podomačitve **PRAVOPISNA OBVESTILNOST SEKUNDARNA** in da jo je nujno treba nasloniti na zvrstno kategorizacijo besedja, kakršno prinaša lahko le pomenskorazlagalni slovar.

S SLOVAROPISNEGA VIDIKA je bil zgrajen sistem slovarskih oznak, izdelani so bili tipski prikazi slovničnih posebnosti besedja v ponazarjalnem gradivu (*v* ali *na Afriškem rogu; z Alhusserjem*), kategorizirane pa so bile vrste slovarskih pojasnil (npr. *Britanski muzej: [podomačeno za British Museum]; Abhazija: [uradno Abhaška avtonomna republika]*) in identifikacij (npr. *Abadon stvar. i. [literarna stvaritev]; Abadon oseb. i. [angel smrti]; Adidas stvar. i. [blagovna znamka; podjetje]; Aztek oseb. i. [pripadnik plemena]*). Pri tem se pomenska pojasnila »navezujejo« na izrazje v pravopisnih pravilih, s čimer je uporabniku olajšano povezovanje slovarja s pravili.

Objavljena sta bila **IZVIRNA ZNANSTVENA ČLANKA** *Specializirani pravopisni priročnik* (2008) in *Obvestilnost sodobnega pravopisnega slovarja* (2011), v katerem so bila predstavljena izhodišča, zasnova, cilji in nekaj vzorčnih redakcij slovarja, s katerim je mogoče zadostiti trem normativističnim zahtevam, tj. uporabnosti, praktičnosti in gradivski verodostojnosti.

Ad 2 PRAVOPISNA PRAVILA

Ob pregledu aktualnih pravopisnih pravil so bili pri vprašanih, ki v pravilih niso zadovoljivo rešena, slovarsko gradivo pa izkazuje spremembo v jezikovni normi, **IZDELANI PREDLOGI ZA POSODOBITEV** v vseh poglavjih pravopisnih pravil. Izjema je poglavje »Preglednice«, kjer je posodobitev povezana s sodelovanjem jezikoslovcev strokovnjakov za posamezne jezike. Načrtovano je, da bi bilo pripravljeno gradivo, tj. elaborat z naslovom *Predlogi za posodobitev in spremembe pravopisnih pravil* (2010), predloženo kot izhodišče za nadaljnjo razpravo o pravopisnih spremembah, v kateri bi sodelovali jezikoslovci in praktiki, ki so v zadnjih letih že podajali predloge za spreminjanje pravil. Poleti 2010 so bili predlogi predstavljeni II. razredu SAZU, jeseni pa usklajeni z glavnim avtorjem pravopisa iz leta 2001, J. Toporiščem.

Prelogi za posodobitev pravopisnih pravil se dotikajo različnih mest v pravilih:

- (1) Poglavje o »PISNIH ZNAMENJIH« bi bilo treba dopolniti z novjšimi znamenji, ki jih uporabljamo v informacijskih tehnologijah (@, #, , :) //, ju3), in s poglavjem o stičnosti pisnih znamenj in ločil.
- (2) V poglavju o »RABI MALE IN VELIKE ZAČETNICE« je bilo največ dopolnitev predlaganih zaradi novih kategorij lastnih imen (npr. ledinska imena, imena naravnih znamenitosti, simpozijev, prireditelj, programskih orodij ...). Pri posameznih vprašanih je bilo ugotovljeno, da je reševanje teh v pravilih nepopolno in ne vključuje zadostnega števila protiprimerov (npr. definiranje in pisanje skrajšanih ter nadomestnih lastnih imen – *Otok* proti *Barje*, osebnih imen s predložnim lastnoimenskim stalnim pridevkom – *Nikolaj iz Kuze* proti *Nikolaj Kuzanski*, tujih osebnih imen s predimki – *Harun al/ar Rašid*, domišljjskih in bajeslovnih imen – *Rdeča kapica* proti *Muca Copatarica* proti *Pika Nogavička*). Zlasti novosti, povezane s pravnim ozadjem jezikovne rabe, so spodbudile predloge za spremembe pri zapisu imen blagovnih znamk in industrijskih izdelkov, tudi zdravil, ter kategorizacijo z malo pisanih poimenovanj, nastalih iz teh lastnih imen – *pips, adidaske, džip, termovka* ...
- (3) Predlagali smo evidentiranje novosti v poglavju RABA SAMIH MALIH IN SAMIH VELIKIH ČRK: npr. posebnosti tipa *easyJet, eDavki, InterCity, SiOL*.
- (4) Spremembe v poglavju o PREVZEMANJU smo z utemeljitvami oprli na predloge za poenotenje pravopisnih načel z načeli komisije za standardizacijo zemljepisnih imen in mednarodnimi standardi za pisanje merskih enot in simbolov. Ugotovitve pri prevzemanju besedja se nanašajo tudi na razlike pri stopnjah podomačitve glede na posamezne funkcije, npr. razlike med strokovnim, publicističnim in literarnim pristopom k isti prevzeti besedi.
- (5) Z vidika ustaljenosti jezikovnega standarda je v poglavju o PISANJU SKUPAJ IN NARAZEN treba ponovno preučiti načine zapisa pri prebivalskih imenih s predpono *ne-* (*Neljubljančan* proti *protiameričan*), in imenih, tvorjenih iz večbesednih zemljepisnih imen (*Beneška Slovenija* >

Beneški Slovenec, Kranjska Gora > Kranjskogorčan, Sveti Jurij > Jurjevčan). Prenovo pojmovanj v jezikoslovju pa zahteva tudi uskladitev obravnave zloženek brez medponskega obrazila (*hobi program, tenis klub, mate čaj*), ki jih usmerjamo v zapis z levim pridevniškim prilastkom (*teniški klub*) ali desnim samostalniškim prilastkom (*čaj mate*) oziroma predložno zvezo (*program za hobi*). Predstavljen je bil tudi predlog za reševanje vprašanja prirednosti v t. i. medponsko-priponskih zloženkah (*indoevropski* in *baltoslovanski*), ki so v SP rešena neenotno.

(6) Zaradi zapletene zasnove poglavja o ločilih, ki temelji na skladijskem razvrščanju enot v povedi, je jezikovni uporabnik pogosto zmeden in neorientiran ter pravila ne najde. Prenova poglavja o ločilih zahteva povsem nov pristop pri pisanju vejice, v elaboratu pa so bili predstavljeni tudi nekateri novi položaji rabe ločil v elektronskih besedilih in besedilih, ki to predmetnost tematizirajo, npr. *.pdf*, *.si*; pojmovanje vejice pri pristavku in pred vezalnimi *in*.

Posamezni predlogi novih rešitev posameznih pravopisnih vprašanj so bili PROBLEMSKO obravnavani in rešitve argumentirane in predstavljene v obliki IZVIRNIH ZNANSTVENIH ČLANKOV, npr. spremembe pravil pri pisanju imen industrijskih izdelkov in blagovnih znamk (*Microsoft Office Word/Word/word*), obravnava zapisa samostalniških besednih zvez z izlastnoimenskim pridevnikom (*Braillova /brajeva pisava*), zapisa tujk in izposojenk v odvisnosti od področja rabe (*jazz/džez* proti *tsunami/cunami*), pisanje lastnoimenskih pridevnikov (*ahilova/Ahilova peta*).

Ad 3 POVEZAVA Z INFORMACIJSKIMI TEHNOLOGIJAMI: IZDELAVA SPLETNEGA VNOSNEGA OBRAZCA, SPLETNE PODATKOVNE ZBIRKE IN PRAVOPISNEGA PORTALA

V sodelovanju s podjetjem Parsis, informacijske tehnologije, d. o. o., je bila zasnovana in izdelana SPLETNA APLIKACIJA »Mravljica« (<http://odmev.zrc-sazu.si/mp>), v kateri poteka slovarsko redigiranje, saj omogoča vnos redakcij v spletno podatkovno zbirko »Mali pravopis« in njihov izpis. Zbirka omogoča iskanje in razvrščanje vnesenih slovarskih redakcij po besednovrstnih slovarskih oznakah, pravopisnih kriterijih, besednih družinah in po avtorstvu. S tem je omogočeno tudi hitrejše usklajevanje ter abecedno in problemsko razvrščanje slovarskih sestavkov.

Vzpostavljeno je bilo PRAVOPISNO SPLETIŠČE (www.pravopis.si), kjer se sproti dodajajo nove vsebine. Na portalu bodo objavljene novice in zanimivosti s pravopisnega področja, novosti o jezikoslovnih delih/objavah, povezanih s standardizacijo, o zgodovini pravopisja na Slovenskem, uporabniški poštni predal z zanimivimi vprašanji in odgovori.

DRUGO:

Posamezni cilji članov projektne skupine, ki so bili deloma financirani tudi v okviru raz. programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*, prvotno niso bili predvideni. Tako so člani ARP izvajali JEZIKOVNO SVETOVANJE – za širšo javnost zanimivejša vprašanja jezikovnih uporabnikov so bila objavljena bodisi v TV-oddaji (*Minute za jezik*) bodisi v dnevnem časopisju (*Delo*, rubrika *Besede besede besede*). Na SPLETNEM VMESNIKU besedilnega korpusa *Nova beseda* (<http://bos.zrc-sazu.si>) je bila vzpostavljena nova iskalna možnost, ki omogoča razvrščanje dobljenih zadetkov po pogostnosti pojavitve posameznih besed/oblik. V letu 2010 je bila PODATKOVNA ZBIRKA *Slovenski pravopis 2003* (P. Jakopin) pripravljena za objavo na spletnih straneh Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU (<http://bos.zrc-sazu.si>).

4. Ocena stopnje realizacije zastavljenih raziskovalnih ciljev⁴

Delo pri projektu je potekalo v skladu z načrtom uresničevanja in časovne razporeditve.

Za primarni cilj ARP smo zastavili zasnovo makro- in mikrostrukturnega koncepta sodobnega pravopisnega slovarja, ki bo oprt na konkretne slovarske redakcije.

Stopnja uresničevanja zastavljenih ciljev je visoka, saj je bilo v okviru projekta izvedeno naslednje:

1. Pripravljen je bil **koncept makro- in mikrostrukture specializiranega pravopisnega slovarja** (predstavljen v obliki izvirnega znanstvenega članka in vključen v monografijo, ki bo predstavljala rezultate projekta).
2. Izdelane so bile **vzorčne slovarske redakcije** od A do vključno Č (7500), izbor katerih bo vključen v monografijo v obliki tipskega prikaza posameznih težavnih vprašanj (kako prikazujemo kratice, lastna imena itd.). Dostop do celotne spletne podatkovne zbirke je na naslovu <http://odmev.zrc-sazu.si/mp>.
3. Pripravljeni in v obliki elaborata predloženi SAZU so bili **predlogi za prenovo pravopisnih pravil**, v širši, v komentirani obliki pa bodo predstavljeni tudi v monografiji.
4. V prvem letu trajanja projekta je bila **izdelana spletna slovaropisna aplikacija** »Mravljica« (<http://odmev.zrc-sazu.si/mp>), ki omogoča poleg vnosa tudi urejanje

ter izpisovanje slovarskih redakcij.

5. Vzpostavljeno je bilo **pravopisno spletišče** (www.pravopis.si), kjer se sproti dodajajo nove vsebine. Na portalu bodo objavljene novice in zanimivosti s pravopisnega področja, novice o jezikoslovnih delih/objavah, povezanih s standardizacijo, o zgodovini pravopisja na Slovenskem, uporabniški poštni predal z zanimivimi vprašanji in odgovori.
6. Sodelavci projekta smo izvajali **jezikovnosvetovalno dejavnost**, ki je povezana z dvomi jezikovnih uporabnikov glede obstoječih pravopisnih pravil pa tudi z novimi jezikovnimi položaji in dejstvi, ki jih jezikoslovni priročniki še niso evidentirali.

5. Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega projekta oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine⁵

Probleme (skupaj z razlogi zanje in nadaljnimi posledicami), ki so v veliki meri vplivali na spreminjanje programa in ciljev projekta, lahko opišemo v treh sklopih:

1. Neustrezne rešitve v pravopisnih pravilih

Že v prvem letu trajanja projekta smo ugotovili, da je problematičnost posameznih slovarskih rešitev povezana z razkorakom med rabo jezikovnih uporabnikov in obstoječimi pravopisnimi pravili. Zato smo se odločili, da pretehtamo posamezne aktualne rešitve in skušamo posamezna PRAVOPISNA PRAVILA DOPOLNITI ALI SPREMENITI, druge pa vsaj posodobiti. Ta odločitev je posledično vplivala tudi na časovno zastranitev projekta, zato smo po prvem letu financerjem predstavili spremembe prvotno predstavljenih ciljev in jih utemeljili.

2. Definiranje problematičnega besedja in izdelava geslovnika

Druga sprememba je povezana s SPREMENJENIM OBSEGOM SLOVARJA. Priročnik smo namreč zasnovali kot slovar, ki vključuje le problematično besedje, ta slovar naj bi nastal kot **primarno** in ne več sekundarno slovarsko delo. Sistematična izdelava črk A–Č je pokazala, da je izbor problematičnih besed treba omejiti, saj je pravopisno problematičnih besed več, kot je mogoče sklepati na leksikalni ravni, oziroma več, kot je bilo razvidno iz geslovnika obstoječega pravopisnega slovarja, tj. SP 2001. Izdelava glede na obseg obvladljive PODATKOVNE ZBIRKE PROBLEMATIČNEGA BESEDJA zato zahteva še druge omejitve -- uvedli smo še merilo DVOJNIČNOSTI. Problem glede ugotavljanja dvojničnosti je povezan z gradivskimi viri in je predstavljen v nadaljevanju (gl. spodaj.).

3. Gradivski primanjkljaji

Na spremembe načrtovanega projekta so vplivala tudi dejstva, ki niso povezana s samo zasnovano slovarja, temveč z GRADIVSKO PROBLEMATIKO. Za izdelavo specializiranega pravopisnega slovarja, kjer je eno od meril za izbor geslovnika tudi razmerje GLAS – ČRKA, je pereče zlasti pomanjkanje gradivskih virov za PRAVOREČNE PODATKE. Tega ne rešuje niti javno dostopen korpus govornih besedil, saj v njem ne najdemo podatkov o problematični izreki novejšje leksike. Problemi se pojavljajo zlasti pri besedah, pri katerih so jezikovni uporabniki in strokovna javnost zavrnili pravorečno rešitev. Gradivski primanjkljaj predstavlja tudi dejstvo, da za slovenski jezik še nimamo REPREZENTATIVNEGA OBLIKOSLOVNO OZNAČENEGA GRADIVSKEGA KORPUSA, v katerem bi prevladovala neelektorirana besedila, kar onemogoča pravopiscem vpogled v avtentično gradivo. Dvojnične oblike, ki so odraz jezikovne neustaljenosti, v korpusu nabirati ročno oziroma paberkovalno, kar prinaša s seboj precej omejitev, ki so vplivale tudi na spremembo ciljev projekta.

6. Najpomembnejši znanstveni rezultati projektne skupine⁶

Znanstveni rezultat

1.	Naslov	SLO	Dobrovoljc, H., Jakop, N.: Specializirani pravopisni priročnik
		ANG	Dobrovoljc, H., Jakop, N.: A Specialized Normative Guide
	Opis	SLO	V prispevku je predstavljena zasnova priročnika, specializiranega za pravopisna vprašanja, s poudarkom na konceptu pravopisnega slovarja. V njem bo s pomočjo korpusnih metod pravopisno zanimivo in novo besedje ponazorjeno z aktualnimi zgledi, ki bodo dovolj obvestilni tudi za laične uporabnike. Predstavljena so načela gradnje geslovnika priročnika, s pomočjo katerih bo omogočeno, da bo ta lahko sproti ažuriran, in vloga informacijskih tehnologij pri tej fazi dela. Prispevek prinaša tudi vzorčne redakcije, ki ponazarjajo temeljna načela zasnove sodobnega pravopisnega slovarja.
		ANG	The article presents a concept for a handbook dealing with normative issues, with an emphasis on the concept of a normative dictionary. It will illustrate vocabulary that is new and of normative interest using current examples that are also communicative for general users. The collection will be organized to enable ongoing processing and updating of linguistic material, thereby contributing to the development of Slovenian normative studies. Sample items prepared for publication illustrate the basic design principles for a modern normative dictionary.
	Objavljeno v	Jezikoslovni zapiski, 2008, 14, št. 1, str. 85--101.	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
	COBISS.SI-ID	28626989	
2.	Naslov	SLO	Dobrovoljc, H.: Vpliv variantnega predpisa na jezikovno rabo (Šest let po izidu Slovenskega pravopisa 2001)
		ANG	H. Dobrovoljc: An influence of variant normative solutions on language use (Six years after Sp 2001 was published)
	Opis	SLO	V prispevku je predstavljeno tradicionalno in sodobno pojmovanje variantnosti v jezikovni normi in predpisu. Ob variantnih pravopisnih rešitvah iz SP 2001 je s pomočjo spletnih virov in korpusov ugotovljena upravičenost dvojnic v predpisu, hkrati pa je opisana jezikovna raba v obdobju raziskave, tj. šest let po njegovem izidu. Izhajajoč iz dejstva, da je normiranje krožni proces, ki sestoji iz ugotavljanja rabe, ugotavljanja norme, izvedbo (predpisa) in preverjanja predpisa, predstavlja v prispevku predstavljena raziskava "preverbo predpisa" in nakazuje smernice za nadaljnje delo.
		ANG	This article presents the concept of variability in the linguistic norm and codification as well as in linguistic tradition. Variant normative solutions in the most recent version of the Slovenian normative guide, together with lexical corpora and other web resources, are used to describe language use today, six years after the normative guide was published. The article describes how language users have accepted variable codification, which is essential for preparing codification in the future.
	Objavljeno v	Od Megiserja do elektronske izdaje Pleteršnikovega slovarja. (Ur. Marko Jesenšek). Zora, 56. V Mariboru: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti, 2008, str. 84--109	
	Tipologija	1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji	
	COBISS.SI-ID	28610093	
3.	Naslov	SLO	DOBROVOLJC, Helena, Pravopisna obravnava imen znamk in industrijskih izdelkov ter posledice spreminjanja njihovih lastnoimenskih funkcij
		ANG	Helena DOBROVOLJC: Orthographic analysis of brand names and industrial products, and the consequences of changes in their functions as proper nouns
	Opis	SLO	V prispevku je prikazana jezikoslovna obravnava imen znamk in industrijskih izdelkov kot skupine stvarnih lastnih imen. Prek sprememb na različnih jezikovnih ravneh je nakazan proces spreminjanja lastnoimenskih funkcij znamk v različnih stopnjah – vse do prehoda v občno ime. Ob nastanku generičnih imen iz blagovnih znamk je predstavljena obravnava teh imen v slovarjih druge polovice 20. stoletja, posebej pa so orisane pomanjkljivosti aktualne kodifikacije.
			This contribution presents a linguistic analysis of brand names and industrial products researched as a group of proper nouns signifying objects. The

		ANG	process of change which is demonstrated through the changes at various linguistic levels, at different stages – until the transition from proper to common nouns is reached. The presentation of generic names is researched in the dictionaries from the second half of the twentieth century, focusing particularly on the deficiencies of the actual codifications.
	Objavljeno v		Jezin in slovsto. (Tisk. izd.). [Tiskana izd.], 2009, letn. 54, št. 6, str. 3--16.
	Tipologija		1.01 Izvirni znanstveni članek
	COBISS.SI-ID		42600802
4.	Naslov	SLO	JAKOP, Nataša. Osvetlitev rabe velike oz. male začetnice pri izlastnoimenskih pridevniki s priponskimi obrazili -ov/-ev, -in v slovenščini
		ANG	JAKOP, Nataša. Capitalized and Non-Capitalized Slovenian Adjectives Formed from Proper Nouns with the Suffixes -ov/-ev and -in
	Opis	SLO	V prispevku je prikazana problematičnost pisanja zvez z izlastnoimenskimi pridevniki s priponskimi obrazili -ov/-ev in -in, kadar so ti del stalnih besednih zvez ali frazemov. Aktualni pravopisni priročnik te zveze piše kot dvojnice, v prispevku pa je opozorjeno, da je treba ponovno preučiti vse dejavnike, ki vplivajo na zapis.
		ANG	This contribution discusses the problems of writing syntagms comprising adjectives, derived from proper nouns, ending on the suffixes ov/-ev and -in, when they occur as a part of fixed expression. The current orthographic manual writes these syntagms as doubles; however, in this contribution it is pointed out that all the parameters which may influence the writing of these syntagms have to be examined anew.
	Objavljeno v		Jezikoslovni zapiski, 2009, 15, št. 1--2, str. 73--85.
	Tipologija		1.01 Izvirni znanstveni članek
COBISS.SI-ID		31085869	
5.	Naslov	SLO	BIZJAK, Aleksandra, DOBROVOLJC, Helena. Proces podomačevanja in vprašanje pisanja novejših prevzetih besed.
		ANG	BIZJAK, Aleksandra, DOBROVOLJC, Helena. The nativization process and how recently borrowed words are written
	Opis	SLO	Prispevek obravnava vprašanje pisanja novejših v slovenščino prevzetih besed. Da bi pokazali, da je prevzemanje besed jezikovna sprememba, ki poteka postopoma, tako da v jeziku soobstajajo različne oblike, smo za raziskavo izbrali področje hrane in pijače. Analiza izbranega besedja, prevzetega v različnih časovnih obdobjih iz različnih jezikov, je pokazala, da je intenzivnost podomačevanja odvisna od prepleta jezikovnih, družbenih in psiholoških dejavnikov.
		ANG	This article examines how words recently borrowed into Slovenian are written. The semantic fields of food and drink were selected to demonstrate that lexical borrowing is a linguistic change that takes place gradually such that various forms coexist in a language. The analysis of selected words borrowed from various languages during various time periods shows that the degree of nativization depends on intersecting linguistic, social, and psychological factors.
	Objavljeno v		Jezikoslovni zapiski, 2010, 16, št. 2, str. 91–110.
	Tipologija		1.01 Izvirni znanstveni članek
COBISS.SI-ID		32476717	

7. Najpomembnejši družbeno-ekonomsko relevantni rezultati projektne skupine⁶

	Družbeno-ekonomsko relevantni rezultat		
1.	Naslov	SLO	Vodenje programske skupine Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju (P6-0038)
		ANG	Head of the program group Synchronic and Diachronic Development of the Slovenian Language (P6-0038)
	Opis	SLO	Raziskovalni program vključuje zlasti nastanek slovarskih in monografskih jezikoslovnih dela s področja sodobnega slovenskega knjižnega jezika, slovenske strokovne terminologije, narečne atlase in slovarje, zgodovinske slovarje, etimološki slovar ter izgradnjo korpusa slovenskega jezika.
			The research program especially addresses the origin of lexicographic and

		ANG	monographic linguistic works dealing with the modern Slovenian literary language, Slovenian technical terminology, dialect atlases and dictionaries, historical dictionaries, etymological dictionaries, and the construction of a Slovenian language corpus.
	Šifra		D.01 Vodenje/koordiniranje (mednarodnih in domačih) projektov
	Objavljeno v		Objavljeno na spletni strani: http://sicris.izum.si/
	Tipologija		2.12 Končno poročilo o rezultatih raziskav
	COBISS.SI-ID		000000000
2.	Naslov	SLO	Uredništvo nacionalne monografije: Zbirka Lingua Slovenica, Založba ZRC
		ANG	Editorship of a National Monograph: Zbirka Lingua Slovenica, Založba ZRC
	Opis	SLO	H. Dobrovoljc je urednica zbirke Lingus Slovenica. V zbirki izhajajo priročna in praktična dela, ki aktualizirajo odprta vprašanja sodobnega slovenskega jezika z različnih vidikov – aplikativnih, teoretičnih in razvojno-preglednih. Namenjena je tako strokovnjakom kot laični javnosti, zainteresirani za vprašanja sodobnega jezika.
		ANG	H. Dobrovoljc is an editor of National Monograph Lingus Slovenica. Guides and applied works appear in this series, addressing open issues in modern Slovenian from various perspectives: applied, theoretical, and developmental/synoptic. It is intended for both experts and the general public with an interest in the modern language.
	Šifra		C.02 Uredništvo nacionalne monografije
	Objavljeno v		Objavljeno na spletni strani http://zalozba.zrc-sazu.si/ in v monografijah (H. Dobrovoljc, Pravopisje na Slovenskem; Tomaž Sajovic, Slogovne razprave; Apolonija Gantar, Stalne besedne zveze v slovenščini; Andreja Legan Ravnikar, Slovenska krščanska terminologija; Mateja Jemec Tomazin, Slovenska pravna terminologija od začetkov v 19. stoletju do danes)
	Tipologija		4.00 Sekundarno avtorstvo
COBISS.SI-ID		000000000	
3.	Naslov	SLO	DOBROVOLJC, Helena. Izražanje družbenih razmerij z jezikovnimi sredstvi v Japljevem času
		ANG	Helena DOBROVOLJC. Expressions of social relations through language in the time of Japelj
	Opis	SLO	V prispevku so predstavljene družbene okoliščine nastajanja del slovenskih piscev v obdobju razsvetljenstva glede na odnos do avtoritet posvetnega in cerkvenega življenja. Pozornost bo posvečena uvodnemu besedilu v dvojezični »Ta veliki katekizem« (1779), ki ga je prevedel Jurij Japelj. Ob posvetilu je v navezavi na Genettovo (1987) klasifikacijo parabesedil prikazano, s katerimi jezikovnimi sredstvi (ideološka in socialna velika začetnica, vikanje, onikanje) so izražena takrat zapletena družbena razmerja.
		ANG	This contribution discusses social circumstances reflected in Slovene literary works from the period of Enlightenment. Special attention will be given to the introductory text in the bilingual work titled »Ta veliki katekizem« (1779) which was translated by Japelj. It is shown on the example of the Dedication in this text which linguistic tools are applied (e.g. the usage of capitals applied due to ideological and social reasons, the usage of formal addresses vi and oni) as a reflection of the complex social relations of the time.
	Šifra		B.04 Vabljen predavanje
Objavljeno v		Povzetki so objavljeni v "Programu in povzetkih predavanj s simpozija o Juriju Japlju 1744--1807, Kamnik, 3.--4.12.2009. Kamnik: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU: Društvo sv. Jakoba, 2009.	
Tipologija		3.16 Vabljen predavanje na konferenci brez natisa	
COBISS.SI-ID		30703405	
4.	Naslov	SLO	Vključitev rezultatov raziskovalnega projekta v pedagoško delo v okviru dodiplomskega programa.
		ANG	Inclusion of results of research work within the framework of one undergraduate university programs.
			V okviru dodiplomskega programa Slovenistika (Univerza v Novi Gorici) je

Opis	SLO	sodelovala H. Dobrovoljc s predmetoma Slovenski knjižni jezik 1 in Normativistika (izbirni predmet).
	ANG	H. Dobrovoljc collaborated with two courses (Slovenski jezik 1, Normativistika) the under-graduate program Slovenistika (University of Nova Gorica).
Šifra	D.10 Pedagoško delo	
Objavljeno v	http://www.ung.si/si/studijski-programi/101832/153616/	
Tipologija	3.14 Predavanje na tuji univerzi	
COBISS.SI-ID	0000000	
5. Naslov	SLO	Helena Dobrovoljc, prispevki v TV-oddaji Minute za jezik, Televizije Slovenija, v letih 2010, 2011
	ANG	Helena Dobrovoljc, contributions in TV broadcast Minutes for language, TV Slovenia, years 2010 & 2011
Opis	SLO	Namen oddaje je gledalce informirati in jim svetovati, kakšna je priporočena in katera odsvetovana raba določenih besednih zvez, ponuditi pravilen zgled in ga podkrepiti z ustrezno razlago. Minute za jezik poskušajo bogatiti tako govorno kot pisno jezikovno kulturo in s tem pripomoči k višjemu jezikovnemu standardu. Pri oddaji lahko sodelujejo tudi gledalci - svoja vprašanja in predloge lahko pošljejo na e-naslov minutezajezik@rtvslo.si.
	ANG	The purpose of the broadcast is to inform and advise the public about the correct language forms in relation to the context of language use. The creators of TV broadcast "Minutes for language" aim to take written and spoken language culture to the higher level. TV viewers can also ask questions and send them on e-mail minutezajezik@rtvslo.si
Šifra	F.34 Svetovalna dejavnost	
Objavljeno v	Oddaje so dosegljive na spletnem portalu RTVSLO: http://www.rtv slo.si/modload.php?&c_mod=rtvoddaje&op=web&func=read&c_id=25543	
Tipologija	3.11 Radijski ali TV dogodek	
COBISS.SI-ID	32169773	

8. Drugi pomembni rezultati projektne skupine⁸

<p>V letu 2011 bo izšla znanstvena monografija z naslovom »Sodobni pravopisni priročnik med normo in predpisom«, v kateri bodo predstavljeni vsebinski rezultati aplikativnega projekta.</p> <p>1 DEJAVNOSTI, POVEZANE S POPULARIZACIJO REZULTATOV RP:</p> <p>1.1 Člani projektne skupine so oblikovali mesečno časopisno rubriko "Besede besede besede" časnika Delo s strokovnimi prispevki, ki se dotikajo aktualnih jezikovnih problemov.</p> <p>1.2 Minute za jezik: H. Dobrovoljc sodeluje v skupini, ki pripravlja redne tedenske TV-oddaje, v katerih odgovarja na jezikovna vprašanja gledalcev Televizije Slovenija.</p> <p>1.3 Odzivi na aktualno jezikovno problematiko</p> <p>DOBROVOLJC, Helena. Okoljski, ne okoljski. Delo [COBISS.SI-ID 31049261]</p> <p>2 DRUGA ZNANSTVENA DEJAVNOST:</p> <p>V tisku:</p> <p>BIZJAK KONČAR, A., DOBROVOLJC, H.: Razporeditev ilustrativnega gradiva v splošnem razlagalnem slovarju slovenskega jezika, Ur. M. Jesenše, Zora, Maribor, 2011, 75-85. (Arrangement of examples of use in the general explanatory dictionary of Slovene)</p> <p>DOBROVOLJC, H., BIZJAK KONČAR, A.: Vprašanja obvestilnosti sodobnega pravopisnega slovarja, Ur. M. Jesenšek, Zora, Maribor, 2011, 86-109. (The question of the informativeness of the contemporary orthographic dictionary)</p> <p>DOBROVOLJC, H., Jezikoslovni pogled na družbena razmerja v Japljevih besedilih, Japljev zbornik, 2011.</p> <p>DOBROVOLJC, H., Tavčar in njegovi uredniki: O jezikovnem posodabljanju in urejanju povesti Cvetje v jeseni (1917), Tavčarjev zbornik, 2011.</p> <p>3 IKT DEJAVNOST (P. Holozan, M. Romih)</p> <p>IKT dejavnost je mogoče umestiti po šifranti v skupino F.15, tj. »Razvoj novega informacijskega sistema/podatkovnih baz«: na osnovi pridobljenih vzorcev slovarske zbirke je bila pripravljena enotna struktura za zapis slovarskih podatkovnih zbirk, ki omogoča tudi enotno</p>
--

iskanje, prenos in prikaz podatkov.

9. Pomen raziskovalnih rezultatov projektne skupine⁹

9.1. Pomen za razvoj znanosti¹⁰

SLO

Rezultati projektne skupine predstavljajo prvo teoretično utemeljeno in praktično ponazorjeno rešitev za pripravo KONCEPTA SPECIALIZIRANEGA PRAVOPIŠNEGA SLOVARJA, tj. slovarja, v katerem bodo prikazana le pravopisno problematična vprašanja. V slovarskem konceptu slovarja, specializiranega za zapisovalne probleme, ki je eden od rezultatov projekta, je poudarjeno, da le-ta ne sme nastati kot sekundarno slovarsko delo, torej strnjen pomenskorazlagalni slovar s poudarjeno normativno funkcijo. Naloga nove generacije normativnih slovarjev je, da pri zasnovi upošteva potrebe najširšega kroga jezikovnih uporabnikov pri njihovi aktivni rabi jezika (tj. kodiranju), kar pomeni, da naj bi torej makrostrukturno prikazoval pisno problematične besede in zveze, mikrostrukturno pa zlasti podatke, ki jih uporabniki potrebujejo pri aktivni rabi jezika. Medtem ko je opredelitev mikrostrukturne obvestilnosti v slovenskem pravopisju tradicionalno zelo variirala in je bila odvisna od družbenega konteksta, pa mora v novem tisočletju koncept mikrostrukturne obvestilnosti temeljiti na objektivni raziskavi uporabnikovih potreb.

Kljub aplikativni naravnosti projekta je bilo v okviru projekta precej pozornosti namenjene tudi PROBLEMSKEMU PRISTOPU k tistim vprašanjem slovenskega pisanega jezika, pri katerih je rešitev, kakršna je predlagana v aktualnih pravopisnih pravilih oziroma slovarju, razlog za večji razkorak med normo in kodifikacijo. S tega vidika so bila sistematično pregledana obstoječa pravopisna pravila, predstavljene so bile problematične rešitve, ob njih pa so bili podani tudi predlogi za reševanje dotične problematike v prihodnje. Predlogi za spremembe so utemeljeni z rešitvami v izvornih znanstvenih člankih članov projektne skupine in drugih jezikoslovcev, ki so se v obdobju 2001–2011 intenzivneje ukvarjali s problemi jezikovne standardizacije.

Za znanstveno jezikoslovje v Sloveniji so bistvene ugotovitve, da je treba leksikografsko dejavnost izvajati s posodobljenimi gradivskimi viri, ki zagotavljajo avtentičnost jezikovnih podatkov, da je treba ponovno definirati variantna jezikovna sredstva in odpraviti zastarele prepovedi. Za slovaropisje kot jezikoslovno panogo je v perspektivi pomembna ugotovitev, da je zaradi pospešene razvojne dinamike jezika treba hitreje in celoviteje posodabljanje tudi slovarska dela, pri čemer je treba klasične slovaropisne in slovnične pristope povezati s sodobnimi računalniškimi orodji, ki ne dajejo le hitrega vpogleda v jezikovno gradivo, temveč omogočajo tudi njegovo analizo.

ANG

The project group's findings represent the first theoretically substantiated and practically illustrated solution to preparing the CONCEPT OF A SPECIALIZED NORMATIVE DICTIONARY; that is, a dictionary that will only contain issues that are problematic from a normative perspective. In the lexicographic concept of a special dictionary for spelling problems, which is one of the results of the project, it is emphasized that this cannot be created as a secondary lexicographic work; that is, a condensed explanatory dictionary with an emphatic normative function. The task of a new generation of normative dictionaries is for their design to take into account the broadest possible circle of language users in their active use of the language (i.e., encoding), which means that the macrostructure should therefore indicate words and phrases that are problematic to write, and the microstructure should especially provide information that users need in active language use. Whereas the definition of the microstructure information content has traditionally varied greatly in Slovenian normative works and has depended on social context, in the new millennium the concept of the microstructure information content must be based on objective study of users' needs.

Despite the project's applied orientation, considerable attention was also directed as part of the project toward the PROBLEM-BASED APPROACH to issues in written Slovenian for which the solution suggested in contemporary normative rules or dictionaries is a reason for significant discrepancy between the norm and codification. The current normative rules were systematically examined from this perspective, problematic solutions were presented, and suggestions were made for resolving these issues in the future. The proposals for changes are based on solutions from original research articles by members of the project group and other linguists that were intensely involved in language standardization issues from 2001 to 2011. For linguistic research in Slovenia, the main findings are that lexicographic activity must be carried out using updated sources of material that ensure the authenticity of linguistic information, and that it is necessary to redefine variant linguistic means and to do away with obsolete prohibitions. For lexicography as a linguistic field, an important finding for the future is that because of the accelerated developmental dynamics of the language it is also necessary to

update lexicographic works faster and more thoroughly, in which traditional lexicographic and grammatical approaches must be combined with modern software tools that not only allow quicker insight into linguistic material, but also make it possible to analyze it

9.2. Pomen za razvoj Slovenije¹¹

SLO

Normativni slovarji predstavljajo osnovni pripomoček za rabo slovenskega jezika na vseh ravneh sporazumevanja: pri vsakodnevnem pisanju in govoru, v javnih občilih, v gospodarstvu, v javni upravi, v šolstvu, znanosti in kulturi. Elektronski slovarji na sodoben način prikazujejo našo najdragocenejšo kulturno dediščino, jezik, v sodobni obliki, da so rezultati pregledno uporabni tako v vsakdanjem življenju kakor tudi v znanstvene namene. Omogočajo višjo raven vsakozvrstnega komuniciranja, hkrati pa so mednarodni pokazatelj jezikovne in sploh izobrazbeno-kulturne ozaveščenosti na nacionalni ravni. S tega vidika pripomorejo tudi k enakovrednemu obravnavanju slovenskega jezika v mednarodnih krogih. Razvitost posameznega jezika se meri tudi s številom različnih slovarskih del. Slovenščina se v tem pogledu nahaja med srednje razvitimi. Temeljna dela slovenskega jezikoslovja, kamor sodobni slovenski pravopisni priročnik sodi, prispevajo k dvigu ravni nacionalnega/državnega jezika in sodijo v okvir varstva nematerialne kulturne dediščine. Vse dejavnosti, povezane s projektom, sodijo v sklop "Ohranjanja in razvoja nacionalne naravne in kulturne dediščine ter identitete": digitalizacija ne prispeva le k bolj učinkovitemu ohranjanju zbranega gradiva, temveč tudi k lažjemu predstavljanju in promociji le-te. Objava na svetovnem spletu konkretno omogoča neposredno sodelovanje z uporabniki, olajšuje raziskave slovenskega jezika, ki potekajo tudi zunaj državnih meja. Zlasti pa približuje materni jezik slovenskim zamejcem in izseljencem, ki izgubljajo stik z domačim jezikom.

ANG

The normative guides represent the basic tools for use of in Slovenian at all communication levels: in everyday writing and speech, the public media, the economy, public administration, education, science, and culture. The electronic dictionaries present our most valuable cultural heritage – that is, language – in a modern manner and in a form that enable transparent applicability of the results in both everyday life and for scholarly purposes. They enable a higher level of multi-genre communication, and at the same time serve as international indicators of linguistic awareness as well as overall education and cultural awareness at the national level. From this point of view, they also contribute to equal treatment of Slovenian in international circles. The development level of individual languages is also measured with the number of various lexicographic works. In this regard, Slovenian is somewhere in the middle. The basic Slovenian linguistic works, among which a modern Slovenian normative guide certainly belongs, contribute to raising the level of the national language and are part of non-material cultural heritage protection. All of the project's activities are part of the "Preservation and Development of National Natural and Cultural Heritage and Identity;" digitalization not only contributes to more effective preservation of the material collected, but also facilitates its presentation and promotion. Online publication enables direct cooperation with users. The online version is of utmost importance to Slovenians living in neighboring countries and those living in other countries where they do not have direct access to Slovenian literature. The online version of the dictionary that will be created within the proposed project, as well as dictionaries in general, not only brings their native language closer to them, but also helps them keep up with changes in modern Slovenian, including codification changes. Indirectly, such language contact strengthens their national awareness and affiliation to the Slovenian ethno-linguistic community.

10. Samo za aplikativne projekte!

Označite, katerega od navedenih ciljev ste si zastavili pri aplikativnem projektu, katere konkretne rezultate ste dosegli in v kakšni meri so doseženi rezultati uporabljeni

Cilj	
F.01	Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin
	Zastavljen cilj ☒ DA ☐ NE
	Rezultat <input type="text" value="Dosežen"/>
	Uporaba rezultatov <input type="text" value="Uporabljen bo v naslednjih 3 letih"/>
F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj

	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen
	Uporaba rezultatov	Uporabljen bo v naslednjih 3 letih
F.03	Večja usposobljenost raziskovalno-razvojnega osebja	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen
	Uporaba rezultatov	Uporabljen bo v naslednjih 3 letih
F.04	Dvig tehnološke ravni	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen
	Uporaba rezultatov	Delno
F.05	Sposobnost za začetek novega tehnološkega razvoja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.06	Razvoj novega izdelka	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen
	Uporaba rezultatov	Uporabljen bo v naslednjih 3 letih
F.07	Izboljšanje obstoječega izdelka	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen bo v naslednjih 3 letih
	Uporaba rezultatov	Delno
F.08	Razvoj in izdelava prototipa	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.09	Razvoj novega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.10	Izboljšanje obstoječega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.11	Razvoj nove storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	

	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.12	Izboljšanje obstoječe storitve	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text" value="Dosežen bo v naslednjih 3 letih"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text" value="Uporabljen bo v naslednjih 3 letih"/>
F.13	Razvoj novih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.14	Izboljšanje obstoječih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.15	Razvoj novega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.16	Izboljšanje obstoječega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text" value="Dosežen bo v naslednjih 3 letih"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text" value="Uporabljen bo v naslednjih 3 letih"/>
F.17	Prenos obstoječih tehnologij, znanj, metod in postopkov v prakso	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.18	Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text" value="Dosežen"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text" value="Delno"/>
F.19	Znanje, ki vodi k ustanovitvi novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.20	Ustanovitev novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>

F.21	Razvoj novih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.22	Izboljšanje obstoječih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.23	Razvoj novih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.24	Izboljšanje obstoječih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen bo v naslednjih 3 letih <input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	Uporabljen bo v naslednjih 3 letih <input type="text"/>
F.25	Razvoj novih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.26	Izboljšanje obstoječih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.27	Prispevek k ohranjanju/varovanje naravne in kulturne dediščine	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen <input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	Delno <input type="text"/>
F.28	Priprava/organizacija razstave	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.29	Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen bo v naslednjih 3 letih <input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	Uporabljen bo v naslednjih 3 letih <input type="text"/>
F.30	Strokovna ocena stanja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE

	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.31	Razvoj standardov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.32	Mednarodni patent	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.33	Patent v Sloveniji	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.34	Svetovalna dejavnost	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen <input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	Uporabljen bo v naslednjih 3 letih <input type="text"/>
F.35	Drugo	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>

Komentar

11. Samo za aplikativne projekte!

Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja

	Vpliv	Ni vpliva	Majhen vpliv	Srednji vpliv	Velik vpliv	
G.01	Razvoj visoko-šolskega izobraževanja					
G.01.01.	Razvoj dodiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☒	
G.01.02.	Razvoj podiplomskega izobraževanja	☐	☒	☐	☐	
G.01.03.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.02	Gospodarski razvoj					
G.02.01	Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	☐	☒	☐	☐	
G.02.02.	Širitev obstoječih trgov	☒	☐	☐	☐	
G.02.03.	Znižanje stroškov proizvodnje	☐	☒	☐	☐	
	Zmanjšanje porabe materialov in					

G.02.04.	energije	☒	☐	☐	☐	
G.02.05.	Razširitev področja dejavnosti	☒	☐	☐	☐	
G.02.06.	Večja konkurenčna sposobnost	☒	☐	☐	☐	
G.02.07.	Večji delež izvoza	☒	☐	☐	☐	
G.02.08.	Povečanje dobička	☒	☐	☐	☐	
G.02.09.	Nova delovna mesta	☒	☐	☐	☐	
G.02.10.	Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	☒	☐	☐	☐	
G.02.11.	Nov investicijski zagon	☒	☐	☐	☐	
G.02.12.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.03	Tehnološki razvoj					
G.03.01.	Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	☒	☐	☐	☐	
G.03.02.	Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti	☒	☐	☐	☐	
G.03.03.	Uvajanje novih tehnologij	☒	☐	☐	☐	
G.03.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.04	Družbeni razvoj					
G.04.01	Dvig kvalitete življenja	☐	☐	☒	☐	
G.04.02.	Izboljšanje vodenja in upravljanja	☐	☒	☐	☐	
G.04.03.	Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave	☐	☒	☐	☐	
G.04.04.	Razvoj socialnih dejavnosti	☐	☒	☐	☐	
G.04.05.	Razvoj civilne družbe	☐	☒	☐	☐	
G.04.06.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.05.	Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in identitete					
G.06.	Varovanje okolja in trajnostni razvoj					
G.07	Razvoj družbene infrastrukture					
G.07.01.	Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	☒	☐	☐	☐	
G.07.02.	Prometna infrastruktura	☒	☐	☐	☐	
G.07.03.	Energetska infrastruktura	☒	☐	☐	☐	
G.07.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.08.	Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva					
G.09.	Drugo:					

Komentar

--

12. Pomen raziskovanja za sofinancerje, navedene v 2. točki [12](#)

1.	Sofinancer	Slovenska akademija znanosti in umetnosti (SAZU)	
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:	51.135,00	EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:	25,00	%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja		Šifra
	1.	DOBROVOLJC, Helena, JAKOP, Nataša. Specializirani pravopisni priročnik (Predstavitev izhodišč, zasnove, ciljev in vzorčnih redakcij). Jez. zap., 2008, 14, št. 1, str. 85--101.	A.01
	2.	DOBROVOLJC, Helena. Pravopisna obravnava imen znamk in industrijskih izdelkov ter posledice spreminjanja njihovih lastnoimenskih funkcij. Jez. slovst. (Tisk. izd.) 2009, letn. 54, št.	A.01
	3.	JAKOP, Nataša. Osvetlitev rabe velike oz. male začetnice pri izlastnoimenskih pridevnikih s priponskimi obrazili -ov/-ev, - in v slovenščini. Jezikosl. zap., 2009, 15, št. 1-2, str. 73--85.	A.01
	4.	BIZJAK, Aleksandra, DOBROVOLJC, Helena. Proces podomačevanja in vprašanje pisanja novejših prevzetih besed. Jezikosl. zap., 2010, 16, št. 2, str. 91--+110.	A.01
	5.	JEZIKOVNO SVETOVANJE in odgovarjanje na telefonska in pisna vprašanja uporabnikov, ki so poslana na pravopisni elektronski naslov in naslov Inštituta za slovenski jezik (H. Dobrovoljc, N. Jakop)	F.34
	Komentar	<p>Komentar k navedenim dosežkom: Dosežki projektne skupine ("Specializirani pravopisni priročnik" (2008) in "Obvestilnost sodobnega pravopisnega slovarja" (2011, v tisku)) predstavljajo izhodišča, zasnovo in cilje predlaganega slovarja pisno problematičnih besed. Drugi prispevki problemsko obravnavajo posamezne predloge in utemeljitve novih rešitev izbranih pravopisnih vprašanj, na primer pravil pri pisanju imen industrijskih izdelkov in blagovnih znamk (Microsoft Office Word/Word/word), obravnava zapisa samostalniških besednih zvez z izlastnoimenskim pridevnikom (Braillova /brajeva pisava), zapisa tujk in izposojenk v odvisnosti od področja rabe (jazz/džez proti tsunami/cunami).</p> <p>Drugi pomembnejši rezultati projekta: 1. Ob pregledu aktualnih pravopisnih pravil so bili pri vprašanjih, ki v pravilih niso zadovoljivo rešena, slovarsko gradivo pa izkazuje spremembo v jezikovni normi, IZDELANI PREDLOGI ZA POSODOBITEV v vseh poglavjih pravopisnih pravil. Elaborat z naslovom Predlogi za posodobitev in spremembe pravopisnih pravil (2010) je bil predložen kot izhodišče za nadaljnjo razpravo o pravopisnih spremembah, v kateri bi sodelovali jezikoslovci in praktiki, ki so v zadnjih letih že podajali predloge za spreminjanje pravil. Poleti 2010 so bili predlogi predstavljeni II. razredu SAZU, jeseni pa usklajeni z glavnim avtorjem pravopisa iz leta 2001, akad. prof. dr. J. Toporiščem. 2. Vzpostavljeno je bilo PRAVOPISNO SPLETIŠČE (www.pravopis.si), kjer se sproti dodajajo nove vsebine. Na portalu bodo objavljene novice in zanimivosti s pravopisnega področja, novosti o jezikoslovnih delih/objavah, povezanih s standardizacijo, o zgodovini pravopisja na Slovenskem, uporabniški poštni predal z zanimivimi vprašanji in odgovori. V sodelovanju s podjetjem Parsis, informacijske tehnologije, d. o. o., je bila zasnovana in izdelana SPLETNA APLIKACIJA »Mravljica« (http://odmev.zrc-sazu.si/mp), v kateri poteka slovarsko redigiranje, saj omogoča vnos redakcij v spletno podatkovno zbirko »Mali pravopis« in njihov izpis. Zbirka omogoča iskanje in razvrščanje vnesenih slovarskih redakcij po besednovrstnih slovarskih oznakah, pravopisnih kriterijih, besednih družinah in po avtorstvu. S tem je omogočeno tudi hitrejše usklajevanje, abecedno in problemsko razvrščanje slovarskih sestavkov. 3. V letu 2011 bo izšla ZNANSTVENA MONOGRAFIJA z naslovom »Sodobni pravopisni priročnik med normo in predpisom«, v katerem bodo podrobneje</p>	

	<p>predstavljena spoznanja raziskovalnega projekta.</p> <p>4. Na SPLETNEM VMESNIKU besedilnega korpusa Nova beseda (http://bos.zrc-sazu.si) je bila vzpostavljena nova iskalna možnost, ki omogoča razvrščanje dobljenih zadetkov po pogostnosti pojavitev posameznih besed/oblik. V letu 2010 je bila PODATKOVNA ZBIRKA Slovenski pravopis 2003 pripravljena za objavo na spletnih straneh Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU (http://bos.zrc-sazu.si).</p>	
Ocena	<p>Pravopisni priročnik ima na Slovenskem že več kot stoletno tradicijo in v javnosti velja za družbeno pomemben standardizacijski priročnik. Za pravopisnimi pravili že od časa Breznik-Ramovševih pravopisov (1935, 1937) stojijo najvišje znanstvene institucije in v njih predlagane rešitve so vsaj glede temeljnih vprašanj plod konsenza jezikoslovcev slovenistov in za ta vprašanja zainteresirane javnosti. Najosnovnejši namen pravopisnega priročnika s predpisovalno veljavnostjo je v pravilih podati sistemski opis zapisovalnih sredstev, v slovarju pa ta pravila konkretizirati ob izbranem naboru besedja. Potreba po sprotnem zaznavanju jezikovnih novosti, torej spremljanju razvojne dinamike jezika, je v sodobnem času nenehno izpostavljena, vse bolj očitno pa postaja, da morajo biti tudi slovarski pripomočki vedno bolj ažurni in čim bolj tekoče izpopolnjevani – tudi zato je pomembno, da sestavljavci novih pravopisnih priročnikov skušajo ustvariti temu ustrezne pogoje. Slovenska akademija znanosti in umetnosti že od leta 1945 podpira izdelavo pravopisnih priročnikov, saj poseblja najvišjo akademsko avtoriteto, ki zagotavlja, da je standardizacija jezika podprta z največjim mogočim konsenzom pišoče strokovne in laične javnosti. Ocenjujemo, da predstavljeni rezultati aplikativnega raziskovalnega projekta z naslovom "Slovenski pravopisni priročnik v knjižni, elektronski in spletni različici" (L6-0166) pripomorejo k ohranjanju jezikovne ustaljenosti in zato pomagajo k doseganju vitalnih ciljev slovenistike, hkrati pa pomenijo korake bliže k izdelavi pravopisnih (in tudi drugih jezikovnih) priročnikov.</p>	
2.	Sofinancer	
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:	EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:	%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja	Šifra
	1.	
	2.	
	3.	
	4.	
	5.	
	Komentar	
	Ocena	
3.	Sofinancer	
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:	EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:	%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja	Šifra
	1.	
	2.	

		3.	
		4.	
		5.	
	Komentar		
	Ocena		

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja, za objavo 6., 7. in 8. točke na spletni strani <http://sicris.izum.si/> ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v pisni obliki
- so z vsebino zaključnega poročila seznanjeni in se strinjajo vsi soizvajalci projekta

Podpisi:

Helena Dobrovoljc	in	
podpis vodje raziskovalnega projekta		zastopnik oz. pooblaščen oseba RO

Kraj in datum:

Ljubljana

19.4.2011

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2011-1/54

¹ Zaradi spremembe klasifikacije družbeno ekonomskih ciljev je potrebno v poročilu opredeliti družbeno ekonomski cilj po novi klasifikaciji. [Nazaj](#)

² Samo za aplikativne projekte. [Nazaj](#)

³ Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja ter rezultate in učinke raziskovalnega projekta. Največ 18.000 znakov vključno s presledki (približno tri strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁴ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁵ V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega projekta, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega projekta oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine v zadnjem letu izvajanja projekta (obrazložitev). V primeru, da sprememb ni bilo, to navedite. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁶ Navedite največ pet najpomembnejših znanstvenih rezultatov projektne skupine, ki so nastali v času trajanja projekta v okviru raziskovalnega projekta, ki je predmet poročanja. Za vsak rezultat navedite naslov v slovenskem in angleškem jeziku (največ 150 znakov vključno s presledki), rezultat opišite (največ 600 znakov vključno s presledki) v slovenskem in angleškem jeziku, navedite, kje je objavljen (največ 500 znakov vključno s presledki), izberite ustrezno šifro tipa objave po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote.

Navedeni rezultati bodo objavljeni na spletni strani <http://sicris.izum.si/>.

PRIMER (v slovenskem jeziku):

Naslov: Regulacija delovanja beta-2 integrinskih receptorjev s katepsinom X;

Opis: Cisteinske proteaze imajo pomembno vlogo pri nastanku in napredovanju raka. Zadnje študije kažejo njihovo povezanost s procesi celičnega signaliziranja in imunskega odziva. V tem znanstvenem članku smo prvi dokazali... (največ 600 znakov vključno s presledki)

Objavljeno v: OBERMAJER, N., PREMZL, A., ZAVAŠNIK-BERGANT, T., TURK, B., KOS, J.. Carboxypeptidase cathepsin X mediates $\beta 2$ - integrin dependent adhesion of differentiated U-937 cells. Exp. Cell Res., 2006, 312, 2515-2527, JCR IF (2005): 4.148

Tipologija: 1.01 - Izvirni znanstveni članek

COBISS.SI-ID: 1920113 [Nazaj](#)

⁷ Navedite največ pet najpomembnejših družbeno-ekonomsko relevantnih rezultatov projektne skupine, ki so nastali v času trajanja projekta v okviru raziskovalnega projekta, ki je predmet poročanja. Za vsak rezultat navedite naslov (največ 150 znakov vključno s presledki), rezultat opišite (največ 600 znakov vključno s presledki), izberite ustrezen rezultat, ki je v Šifrantu raziskovalnih rezultatov in učinkov (Glej: <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/sifranti/sif-razisk-rezult.asp>), navedite, kje je rezultat objavljen (največ 500 znakov vključno s presledki), izberite ustrezno šifro tipa objave po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote.

Navedeni rezultati bodo objavljeni na spletni strani <http://sicris.izum.si/>. [Nazaj](#)

⁸ Navedite rezultate raziskovalnega projekta v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 6 in 7 (npr. ker se ga v sistemu COBISS ne vodi). Največ 2.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

⁹ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen projekt, ki je predmet poročanja. [Nazaj](#)

¹⁰ Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

¹¹ Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

¹² Rubrike izpolnite/prepišite skladno z obrazcem "Izjava sofinancerja" (<http://www.arrs.gov.si/sl/progproj/rproj/gradivo/>), ki ga mora izpolniti sofinancer. Podpisan obrazec "Izjava sofinancerja" pridobi in hrani nosilna raziskovalna organizacija – izvajalka projekta. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-RPROJ-ZP/2011-1 v1.01

0B-23-B7-6F-08-42-21-89-4F-5B-E3-1D-3A-C8-23-3D-CC-D1-9E-CB